

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за 2012 рік

Промисловість

У грудні 2012р. порівняно з попереднім місяцем та груднем 2011р. індекс промислової продукції становив відповідно 84,5% та 91,5%, за підсумками 2012р. – 107,4%.

У **добувній** промисловості у 2012р. обсяг виробництва продукції зріс на 11,8%, у т.ч. у добуванні каменю – на 34,6%.

Індекс промислового виробництва у **переробній** промисловості у 2012р. становив 105,2%.

На підприємствах із *виробництва харчових продуктів та напоїв* випуск промислової продукції порівняно з 2011р. збільшився на 8,5%, у т.ч. у виробництві напоїв – на 38,5%, олії та тваринних жирів – на 23,5%.

Зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої на 137888 т, виробів кондитерських з цукру, включаючи білий шоколад без вмісту какао – на 1462 т, напівфабрикатів м'ясних (включаючи з м'яса птиці) – на 163 т, оселедців солоних – на 16 т.

У *хімічній та нафтохімічній промисловості* у 2012р. випуск промислової продукції збільшився на 18,2%, найбільше – на підприємствах із виробництва основної хімічної продукції – на 49,5%.

На підприємствах металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів у 2012р. випуск промислової продукції збільшився на 29,7%.

Індекс промислової продукції у 2012р. на підприємствах із виробництва *іншої неметалевої мінеральної продукції* становив 99,6%, в *легкій промисловості* – 77,6%, *машинобудуванні* – 87,1%, *целюлозно-паперовому виробництві* – 89,9%, *обробленні деревини та виробництві виробів з деревини* – 98%.

Сільське господарство

За попередніми даними, у 2012р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва порівняно з 2011р. склав 84%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 80,7%, у господарствах населення – 89,7%.

Рослинництво. У 2012р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з 2011р. склав 80,5%, у т.ч. по аграрних підприємствах – 78,3%, господарствах населення – 86,3%.

Під урожай 2012р. сільськогосподарські культури посіяно на площі 1,7 млн.га, у т.ч. аграрними підприємствами – на площі 1,3 млн.га, господарствами населення – на 0,4 млн.га.

Господарствами усіх категорій у 2012р. одержано 2339,4 тис.т зерна (включаючи кукурудзу) у вазі після доробки, з них зерна продовольчих культур – 614,9 тис.т (26,3%), фуражних зернових – 1724,5 тис.т (73,7%). Порівняно з 2011р. виробництво зерна зменшилось на 32,5%, що зумовлено, як зменшенням зібраної площі на 56 тис.га (на 6,6%), так і зменшенням урожайності на 11,3 ц з 1 га (на 27,6%).

Сільськогосподарськими підприємствами отримано 1920,9 тис.т зерна (82,1% загального валового збору), господарствами населення – 418,5 тис.т (17,9%). Урожайність зернових культур порівняно з 2011р. зменшилася в аграрних підприємствах на 13,5 ц з 1 га або на 30,8% (30,4 ц з 1 га), у господарствах населення – на 2,3 ц або на 8% (26,4 ц з 1 га).

Зменшення обсягів виробництва зерна порівняно з 2011р. відбулося в сільськогосподарських підприємствах всіх районів області, з них суттєво – в Устинівському (в 3,3 раза), Долинському, Новгородківському та Петрівському (в 2,6 раза), Бобринецькому (в 2,5 раза) районів.

У 2012р. зібрано кукурудзи на зерно 1380,7 тис.т (на 26,3% менше порівняно з 2011р.), що зумовлено зменшенням урожайності на 29,1 ц з 1 га або в 1,8 раза менше.

Виробництво насіння соняшнику становило 908,7 тис.т і порівняно з 2011р. зменшилося на 1% за рахунок зниження урожайності (на 0,9 ц з 1 га або на 4,5%). Збільшили виробництво насіння соняшнику сільськогосподарські підприємства 12 районів, із них найсуттєвіше – Олександрівського (на 36,6%), Маловисківського (на 33,8%) та Вільшанського (на 32,7%) районів.

Загальне виробництво цукрових буряків для промислової переробки становило 617,9 тис.т і порівняно з 2011р. зменшилося на 21,6% за рахунок зменшення площі збирання на 14,1% та урожайності на 34,7 ц з 1 га, у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами накопано 614,5 тис.т цукрових буряків (на 20,8% менше), що становило в середньому по 349 ц з 1 га. Збільшення обсягів виробництва цукрових буряків порівняно з 2011р. відбулося у 4 районах із 12 районів, що займалися їх вирощуванням. Найсуттєвіше збільшено обсяги їх валового збору господарствами Маловисківського (в 1,8 р.б.) та Новомиргородського (на 34,2%) районів.

Виробництво ріпаку зменшилося проти 2011р. в 1,8 раза і становило 42,7 тис.т, що зумовлено скороченням площі його збирання на 25,2 тис.га (в 2,1 раза); сої зібрано 195,3 тис.т (на 17,1% менше ніж торік) при середній урожайності 12,3 ц з 1 га (торік – 19 ц з 1 га).

Господарствами усіх категорій накопано картоплі 384 тис.т, що на 25,8% менше ніж торік. Виробництво овочів становило 210,5 тис.т (на 10,4% менше), що зумовлено зниженням урожайності цих культур відповідно на 24,9% та на 9%. Обсяги виробництва плодоягідної продукції зменшились на 9,7%, винограду – зросли на 15,3% і становили відповідно 23,3 тис.т та 2,3 тис.т.

Господарствами населення у 2012р. одержано 17,9% загального обсягу виробництва зерна, 18,7% – соняшнику, 99,6% – картоплі, 93,8% – овочів та 94,4% – плодів і ягід.

Тваринництво. У 2012р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з 2011р. становив 100,1%, у т.ч. по аграрних підприємствах – 118,9%, господарствах населення – 95,1%.

Виробництво м'яса всіма категоріями господарств у 2012р. склало 67,1 тис.т. Збільшення виробництва м'яса на 6,2% порівняно з 2011р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій в сільськогосподарських підприємствах (на 4,6 тис.т або на 32,6%). У структурі

реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 78,4% (у 2011р. – 69,7%), великої рогатої худоби – 18,5% (25,4%), птиці всіх видів – 2,7% (4,4%).

Обсяг вирощування худоби та птиці сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у 2012р. становив 19,3 тис.т, що на 34,8% більше ніж у 2011р., в т.ч. великої рогатої худоби – 3,6 тис.т (на 1,9% більше); свиней – 15,2 тис.т (в 1,5 р.б.); птиці – 0,4 тис.т (на 24,2% більше). Відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 103,2% (у 2011р. – 102,2%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 1,5% та становили 461 г, свиней – на 20,6% (351 г).

Загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі) у 2012р. збільшилися порівняно з 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 5 районів, значно – Компаніївського (в 11,1 раза), Олександрівського та Світловодського (в 1,6 раза) районів.

У 2012р. виробництво молока в усіх категоріях господарств порівняно з 2011р. зменшилося на 6,8% і склало 309,1 тис.т, у т.ч. господарствах населення – на 8,9% (265,3 тис.т), сільськогосподарських підприємствах – збільшилося на 8,4% (43,8 тис.т).

Збільшилося виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) 15 районів області, найсуттєвіше – Новгородківського (в 1,8 раза), Вільшанського (в 1,5 раза) та Олександрівського (на 38,3%) районів.

Порівняно з 2011р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) надій молока від однієї корови (по середньому поголів'ю) збільшився на 506 кг (на 13,9%) і становив 4158 кг. Значно вища середньообласного рівня продуктивність корів у сільськогосподарських підприємствах Новгородківського (6378 кг), Знам'янського (5583 кг), Олександрійського (5178 кг), Олександрівського (5129 кг), найнижча – Новоархангельського (2179 кг), Маловисківського (2386 кг), Компаніївського (2504 кг) та Світловодського (2591 кг) районів.

Загальне виробництво яєць від птиці всіх видів у всіх категоріях господарств порівняно з 2011р. зросло на 2,9% і склало 537 млн.шт., у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – на 4,3% (232,4 млн.шт.), у господарствах населення – на 1,8% (304,6 млн.шт.).

Обсяги виробництва яєць порівняно з 2011р. збільшили сільськогосподарські підприємства (крім малих) 4 районів області з 11, які займалися цим видом діяльності – Добровеличківського (в 4,7 раза), Компаніївського (в 2,1 раза), Світловодського (на 43,9%) та Кіровоградського (на 3,4%) районів.

Несучість курей-несучок становила 336 яєць, що майже на рівні 2011р. Найвищих показників досягнуто сільськогосподарськими підприємствами Кіровоградського району (336 шт.).

У господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 115 тис. голів (на 2,5% менше ніж на 1 січня 2012р.), в т.ч. корів – 62,7 тис. голів (на 3,4% менше), свиней – 258,3 тис. голів (на 6% менше),

овець та кіз – 44,6 тис. голів (на 0,9% більше), птиці – 4912,9 тис. голів (на 5,7% більше).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з показниками на 1 січня 2012р. зросла чисельність поголів'я великої рогатої худоби на 0,7%, свиней – на 0,1%, птиці – на 23,3%. Найсуттєвіше зросла чисельність поголів'я великої рогатої худоби в Олександрівському (на 36%), Новгородківському (на 22,8%) та Олександрійському (на 19,6%); свиней – у Світловодському (в 1,8 раз), Гайворонському (на 20,2%); птиці – Ульяновському (в 2,1 раз), Компаніївському (в 1,9 раз) та Петрівському (в 1,5 раз) районах.

На початок 2013р. населенням утримувалось 72,9% загальної чисельності великої рогатої худоби (на 1 січня 2012р. – 73,5%), у т.ч. корів – 82,5% (82,4%); свиней – 51,1% (53,9%), овець і кіз – 84,1% (83,3%), птиці всіх видів – 76,3% (79,7%).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у 2012р. порівняно з 2011р. зросло загальне надходження приплоду телят на 0,3 тис. голів або на 2,5%, поросят – на 47,1 тис. голів або на 36,2%, ягнят та козенят – зменшилось на 0,3 тис. голів або на 9,7%. У розрахунку на 100 маток, які були на початок 2012р., вихід телят становив 79 голів (у 2011р. – 72 голови), поросят – 1640 голів (1273 голови), ягнят та козенят – 75 голів (94 голови). Відсоток падежу до обороту стада великої рогатої худоби зменшився на 0,3 в.п., овець та кіз – на 1,8 в.п., свиней – збільшився на 0,5 в.п., і склав відповідно 1,3%, 2,3% та 6%.

У 2012р. обсяг продажу сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) населенню молодняка великої рогатої худоби становив 2,6 тис. голів, що на 0,5 тис. голів (на 16,3%) менше проти 2011р., свиней – 15,4 тис. голів (на 1,2 тис. голів або на 8,7% більше), птиці всіх видів – 447,9 тис. голів (на 14,2 тис. голів або на 3,3% більше).

Станом на 1 січня 2013р. в сільськогосподарських підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 63,9 тис.т корм.од, що на 17,6% менше ніж на 1 січня 2012р., у т.ч. концентрованих – 32,5 тис.т корм.од (на 6,3% менше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 7,5 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 3,8 ц корм.од (на 1 січня 2012р. відповідно 9,6 ц та 4,3 ц корм.од).

Будівельна діяльність

У 2012р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 620,6 млн.грн., що в порівнянних цінах становить 90,9% обсягів будівництва у 2011р.

У загальному обсязі виконаних будівельних робіт нове будівництво, реконструкція та технічне переозброєння склали 76,5%, решта – капітальний і поточний ремонт.

Майже дві третини будівельних робіт виконано будівельниками обласного центру. Їх обсяги, порівняно з 2011р., зросли на 23,5%. Також наростили обсяги будівельні підприємства м.Олександрії, Олександрівського,

Новгородківського, Петрівського, Вільшанського, Гайворонського, Новоукраїнського та Бобринецького районів.

Транспорт і зв'язок

У 2012р. підприємствами транспорту перевезено 12207,7 тис.т вантажів, що на 1,7% більше ніж у 2011р., вантажооборот зменшився на 3,8% і склав 28564,5 млн.ткм.

Залізницею у 2012р. перевезено 7820,9 тис.т вантажів, що на 0,7% менше ніж у 2011р. Разом з цим, збільшилося відправлення основних номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (у 2,5 раза), чорних металів (на 33,6%), зерна і продуктів перемолу (на 20,8%), будівельних вантажів (на 1,9%) та зменшилося – кам'яного вугілля (на 59,6%), лісових вантажів (на 23,4%) та брухту чорних металів (на 21%). Вантажооборот залізничного транспорту у 2012р. склав 27926,3 млн.ткм, що на 3,8% менше ніж у 2011р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями) у 2012р. перевезено 4383,8 тис.т вантажів, що на 6,3% більше ніж у 2011р., вантажооборот зменшився на 2,8% і становив 637,1 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 344 дорожньо-транспортних пригоди, що на 18,3% менше ніж у 2011р., внаслідок чого загинуло 89 осіб та поранено 394 особи.

Всіма видами транспорту у 2012р. перевезено 90 млн. пасажирів, що складає 87,5% від обсягів перевезень 2011р., пасажирооборот становив 1309,1 млн.пас.км (96,4%).

Серед міст і районів області наростили обсяги перевезення пасажирів 16 територій, пасажирооборот – 13 територій, знизили ці показники 7 та 10 територій відповідно.

У січні–листопаді 2012р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 403,4 млн.грн., що складає 98,1% від обсягів 2011 року.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (48,6%), телефонного міського (15,3%), поштового (13,9%) та комп'ютерного (9,2%) зв'язку.

Обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню за січень–листопад 2012р. склав 142,4 млн.грн., що на 9% менше ніж у січні–листопаді 2011р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 35,3% проти 36,8% у січні–листопаді 2011р.

Зовнішня торгівля товарами

Обсяг **експорту товарів** за січень–листопад 2012р. склав 565,4 млн.дол. США, імпорту – 268,1 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 108 країн світу.

Обсяги експорту товарів до країн СНД становили 33,1% від загального обсягу експорту, Європи – 21,7% (у т.ч. до країн Європейського Союзу – 21%), Азії – 20,7%, Африки – 13%, Америки – 11,4%.

Обсяги експортних операцій порівняно з січнем–листопадом 2011р. збільшилися до країн Америки у 31 раз, Африки – у 2,1 раза, Азії – у 2 рази, Європи – на 37%, зменшилися – до країн СНД на 7,1%.

У цілому область експортувала товари до 88 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до Російської Федерації на суму 107,1 млн.дол. У звітному періоді серед найбільших партнерів-країн СНД зросли експортні поставки до Казахстану, серед країн ЄС – до Греції, Іспанії, Чехії, серед інших країн – до Ірану, Ісламської Республіки, Хорватії, Греції, Кореї, Республіки, Саудівської Аравії, Лівану. Водночас зменшилися поставки до Нідерландів, Китаю, Киргизстану, Узбекистану, Німеччини.

У січні–листопаді 2012р. з області було експортовано жирів та олії тваринного або рослинного походження на суму 200,4 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 104,3 млн.дол., мінеральних продуктів – на 88,7 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 75,8 млн.дол., готових харчових продуктів – на 61,3 млн.дол., деревини і виробів з деревини – на 7,3 млн.дол., текстильних матеріалів та текстильних виробів – на 6,8 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався із 73 країн-партнерів. У січні–листопаді 2012р. в область з країн СНД надійшло 9,2% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 90,8%, у т.ч. з країн ЄС – 51,1% (у січні–листопаді 2011р. відповідно 15,6%, 84,4% та 45,8%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–листопадом 2011р. зросли з Казахстану, Бельгії, Великої Британії, США, Чехії, Румунії, скоротилися – з Індії, Малайзії, Білорусі, Бразилії, Франції.

У січні–листопаді 2012р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 117,9 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 33,2 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 23,7 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 21,7 млн.дол., жирів та олії тваринного або рослинного походження – на 19,8 млн.дол., продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – на 10,6 млн.дол.

У січні–листопаді 2012р. підприємства області не експортували давальницьку сировину і не отримували готову продукцію, що виготовлена з давальницької сировини.

Разом з цим, в область надійшло іноземної давальницької сировини на суму 4,9 млн.дол. або 1,8% від загального обсягу імпорту. Текстильні матеріали склали 76,3% загального обсягу імпорту давальницької сировини, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 11,1%. Основним постачальниками давальницької сировини були Італія та Німеччина.

Обсяг експорту готової продукції, що виготовлена з імпортованої давальницької сировини, склав 8,1 млн.дол. або 1,4% від загального обсягу експорту області. У товарній структурі готової продукції на одяг текстильний припадало 83,9%, продукцію хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 16,1%.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за 2012р. становив 13645,2 млн.грн., що на 15,9% більше обсягу попереднього року.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період збільшився на 4% і становив 263,5 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за 2012р. склав 6272,6 млн.грн., що у порівнянних цінах на 14% більше обсягу 2011р.

Обсяг роздрібного товарообороту за грудень 2012р. склав 589,6 млн.грн., що в порівнянних цінах більше проти грудня 2011р. на 12,8%, листопада 2012р. – на 8,2%.

Через мережу автозаправних станцій, що налічує 223 одиниці, у грудні 2012р. продано в роздріб світлих нафтопродуктів та газу на суму 114,2 млн.грн., з них бензину моторного – на 67,9 млн.грн., дизельного пального – на 31 млн.грн., газу скрапленого – на 10,8 млн.грн., газу стисненого – на 4,5 млн.грн. У натуральному вимірі реалізовано дизельного пального 2574,7 т, що на 24,2% більше, ніж у грудні 2011р. Бензину моторного продано 4721,4 т, що склало 94,1% проти грудня попереднього року, газу скрапленого – 919,1 т, (на 93,4%), газу стисненого – 512,4 т (89,8%).

У задоволенні потреб населення в товарах значне місце належить ринкам. За рахунок організованих ринків у 2012р. формувалось 27,8% загального обсягу продажу споживчих товарів. В обороті цих ринків частка продажу сільськогосподарських продуктів становила 42,4%.

Обсяг продажу сільськогосподарських продуктів на ринках м.Кіровограда, що обстежувалися, в 2012р. порівняно з 2011р. збільшився на 10,1%, продуктів тваринництва – на 8,9%, продуктів рослинництва – на 12,6%. Індекс цін усіх сільськогосподарських продуктів склав 111,5%, продуктів рослинництва – 89,2%, продуктів тваринництва – 117,9%.

У 2012р. порівняно з 2011р. продукти рослинництва подешевшали на 55,5–0,8%.

Реалізація послуг. За 2012р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 3607,9 млн.грн. Порівняно з 2011р. обсяг реалізованих послуг збільшився на 3,2%.

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 3415,7 млн.грн., що становило 94,7% від загального обсягу реалізованих послуг (у 2011р. – на 3093,8 млн.грн. та 95,2% відповідно).

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 476,1 млн.грн., що складає 93,3% від обсягу 2011р.

Податок на додану вартість за 2012р. становив 236,9 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 20,8 млн.грн. (за 2011р. – 216,4 млн.грн. та 19,5 млн.грн. відповідно).

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у грудні 2012р. порівняно з листопадом становив 99,9%, з початку року – 98,8% (по Україні відповідно 100,2% та 99,8%).

На споживчому ринку у грудні ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизились на 0,2%. Значно подешевшав цукор (на 5,9%). На 2,1–1,1% знизилися ціни на рис, морозиво, рибу та продукти з риби, продукти переробки зернових, сало, м'ясо та м'ясопродукти, інші продукти харчування. Разом з цим, на 6,8% та 3,0% подорожчали овочі та яйця, на 2,8–0,9% зросли ціни на хліб, сметану, кисломолочну продукцію.

Алкогольні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 1,0%, у т.ч. тютюнові вироби – на 1,2%, алкогольні напої – на 0,9%.

Ціни на транспорт у цілому зросли на 0,1%, що в першу чергу зумовлено підвищенням вартості перевезень залізничним пасажирським транспортом на 1,3%.

У сфері охорони здоров'я відбулося зниження цін на 0,4% за рахунок здешевлення фармацевтичної продукції на 0,9%.

Разом з цим, на 6,7–0,8% знизилися ціни на туристичні послуги, побутову техніку, одяг і взуття, аудіотехніку, фотоапаратуру та обладнання для обробки інформації, телефонне обладнання.

За 2012 рік продукти харчування та безалкогольні напої подешевшали на 3,3%. Суттєво (на 27,4%) знизилися ціни на яйця. На 22,3–1,8% подешевшали цукор, рис, овочі, продукти переробки зернових, масло, мед натуральний, молоко, олія соняшникова, риба та продукти з риби, шоколад, сир і м'який сир (творог), інші продукти харчування, чай, морозиво, макаронні вироби. Водночас суттєво (на 21,7%) підвищилися ціни на сало. На 9,8–2,2% стали дорожчими фруктові соки, фрукти, хліб, мінеральні та джерельні води, маргарин, кава.

Алкогольні напої, тютюнові вироби подорожчали на 5,3% за рахунок підвищення цін на тютюнові вироби на 6,9%, алкогольні напої – на 3,2%.

Індекс цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива становив 101,9%; у т.ч. на квартирну плату – 115,5%, водопостачання – 107,6%, оренду житла – 103%, утримання та ремонт житла – 102,7%. Разом з цим, подешевшали послуги водовідведення – на 15,6%, скраплений газ – на 11,5%.

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,2% відбулося за рахунок подорожчання послуг санаторно-курортних установ на 14,9% та амбулаторних послуг – на 4,6%. Разом з цим, знизилися ціни на фармацевтичну продукцію на 1,2%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 3,8% відбулося, головним чином, за рахунок подорожчання палива та мастил на 7,2% і транспортних послуг на 2,8%.

Зростання цін у сфері освіти на 3,9% відбулося за рахунок підвищення плати за послуги закладів дошкільної та початкової освіти на 5,1%, вищої та середньої освіти – на 4,8% та 2,1% відповідно.

Разом з цим, на 6,7–1,1% знизились ціни на одяг і взуття, предмети домашнього вжитку, побутову техніку та поточне утримання житла, послуги відпочинку і культури.

Заробітна плата та стан її виплати

У січні–листопаді 2012р. **розмір середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2408 грн., що на 15,4% вище відповідного періоду 2011 року.

Рівень заробітної плати в області становив 80,3% середнього рівня в Україні (2999 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці в січні–листопаді 2012р. спостерігався в діяльності транспорту, добувній промисловості та фінансовій діяльності, де заробітна плата працівників в 1,4–1,6 раза перевищила середній показник по області.

У сфері освіти, охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, операцій з нерухомим майном, оренди, інжинірингу та надання послуг підприємцям, сільському господарстві, будівництві, діяльності у сфері культури та спорту, відпочинку та розваг, надання комунальних та індивідуальних послуг, діяльності пошти та зв'язку, торгівлі, готелів та ресторанів, рибальстві, рибництві розмір заробітної плати працівників на 4–57,8% нижчий від середнього по області.

У січні–листопаді 2012р. порівняно з січнем–листопадом 2011р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 15,7% (у січні–листопаді 2011р. порівняно з січнем–листопадом 2010р. – на 7,7%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) упродовж січня–листопада 2012р. зменшилася на 25,5% і на 1 грудня 2012р. становила 35,6 млн.грн. або 3,8% від загальної суми боргу по Україні.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок листопада 2012р. становив 6,9% фонду оплати праці, нарахованого за листопад п.р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств за період з початку року зменшилася на 45,2% або на 5,6 млн.грн. і на 1 грудня 2012р. становила 6,8 млн.грн. або 19% від загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, несплачених економічно активними підприємствами, 47,2 гривні заборгували своїм працівникам підприємства промисловості.

На початок грудня 2012р. вчасно не отримали заробітну плату 1,9 тис. осіб або 0,9% від загальної кількості штатних працівників. Кожному з них не виплачено в середньому по 3,6 тис. гривень.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 грудня 2012р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності впродовж січня–листопада 2012р. збільшилася на 10,6% і на 1 грудня 2012р. становила 310,5 тис.грн.

Сума невиконаної заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів з початку року зменшилася на 17,4% і на 1 грудня 2012р. становила 27,8 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадає на м.Олександрію (73,1%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2009–2011рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати порівняно з 1 січня 2012р. зменшилася на 43,2% або на 0,8 млн.грн. і на 1 грудня 2012р. становила 1 млн.грн.

У січні–листопаді 2012р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 55346 сімей, з них у міській місцевості – 37877, сільській – 17469 сімей.

Призначені субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 52901 сім'ї, що становило 95,6% від кількості сімей, які звернулися за наданням субсидії, з них у міській місцевості – 36718, сільській – 16183 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–листопаді 2012р. склала 5808,6 тис.грн., при цьому в міській місцевості цей показник становив 5201,4 тис.грн., сільській – 607,2 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у листопаді 2012р. становив 193,9 грн. (у жовтні 2012р. – 188,7 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–листопаді 2012р. нараховано коштів на суму 40333,4 тис.грн., перераховано – 38084,8 тис.грн. (97,8% суми отриманих населенням субсидій).

У листопаді 2012р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 10,6% від загальної кількості сімей області (у листопаді 2011р. – 10%).

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–листопаді 2012р. звернулося 22994 сім'ї, у т.ч. в міській місцевості – 7739, сільській – 15255 сімей.

Призначено субсидії 20978 сім'ям (91,2% з числа тих, які звернулися), в т.ч. 7345 сім'ям у міській місцевості та 13633 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 18328,2 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6875 тис.грн., сільській – 11453,2 тис.грн.

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива у січні–листопаді 2012р. отримало 20819 сімей на суму 18132 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 грудня 2012р. становила 400,4 тис.грн.

У січні–листопаді 2012р. населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги на суму 450,3 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 452,6 млн.грн., що становило 100,5% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 грудня 2012р. склала 118,6 млн.грн., термін якої у листопаді становив 2,9 місяця, та зменшилась порівняно з початком року на 4%.

У листопаді 2012р. мали борг за 3 місяці та більше: з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 28,1% власників особових рахунків, за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 21,9%, газопостачання – 18,4%, вивезення побутових відходів – 10,8%, централізоване водопостачання та водовідведення – 9,5%.

Населенням області у листопаді 2012р. сплачено за спожиту електроенергію 18,8 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на кінець листопада 2012р. становила 6,3 млн.грн.

Ринок праці

Кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку в обласній службі зайнятості, на 1 січня 2013р. становила 19,6 тис. осіб. За допомогою в працевлаштуванні до цієї установи в грудні 2012р. звернулося 5,8 тис. незайнятих громадян проти 5,4 тис. осіб у листопаді (у грудні 2011р. – 5,4 тис. осіб).

Кількість зареєстрованих безробітних за місяць збільшилася на 24,4% і на 1 січня 2013р. становила 18,7 тис. осіб. Допомогу по безробіттю отримали 75,8% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття за грудень збільшився в цілому по області на 0,62 в.п. і на 1 січня 2013р. становив 3,18% населення працездатного віку, у сільській місцевості – на 1,35 в.п. і 4,37% відповідно. У міських поселеннях зазначений показник зменшився на 0,22 в.п. і становив 2,52%.

Збільшення обсягів зареєстрованого безробіття станом на 1 січня 2013р. спостерігалось в усіх районах області.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець грудня 2012р. становила 625 проти 1023 на кінець листопада (на кінець грудня 2011р. – 736 місць).

Навантаження незайнятого населення, яке перебувало на обліку в державній службі зайнятості, на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) збільшилось з 16 осіб на 1 грудня 2012р. до 31 особи на 1 січня 2013р.

За сприяння державної служби зайнятості в грудні 2012р. працевлаштовано 0,9 тис. осіб проти 1,3 тис. осіб у листопаді (в грудні 2011р. – 0,7 тис. осіб). Серед працевлаштованих незайнятих осіб 56,1% становили жінки, 53,4% – молодь у віці до 35 років. Рівень працевлаштування незайнятих громадян порівняно з листопадом 2012р. знизився на 2,5 в.п. і в грудні становив 4,2%.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття в грудні 2012р. на допомогу по безробіттю було спрямовано 9,8 млн. грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 10,2 тис. осіб. Розмір допомоги по безробіттю в середньому на одного безробітного становив 957,59 грн., що дорівнює 84,4% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1134 грн.).

Демографічна ситуація

Станом на 1 грудня 2012р. в області, за оцінкою, проживало 996 тис. осіб, що становило 2,2% від загальної чисельності населення України. Частка міського населення склала 62,3%.

Загальне зменшення чисельності населення відбулось за рахунок природного (4923 особи) та міграційного (1542 особи) скорочень населення.

Зменшення обсягу природного скорочення населення порівняно з січнем–листопадом 2011р. відбулося внаслідок зростання числа зареєстрованих народжених на 464 дитини (на 4,8%) та зменшення числа померлих на 188 осіб (на 1,2%). У розрахунку на 1000 жителів рівень природного скорочення знизився з 6 осіб до 5,4 особи.

У січні–листопаді 2012р. порівняно з відповідним періодом 2011р. зросла народжуваність з 10,6 до 11,1 народжених на 1000 жителів, смертність населення в області знизилась з 16,6 до 16,5 померлого на 1000 жителів. Інтенсивність міграційного скорочення населення області у січні–листопаді 2012р. становила 1,69 особи в розрахунку на 1000 жителів (у січні–листопаді 2011р. – 1,37 особи).

Головне управління статистики
у Кіровоградській області